

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 19P/278/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316206512
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8316206512.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci manželov Q. T.J., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. W. XXXX/XX, F. X - A. P., Č. H., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Vasil, Šimonovič & partners, s.r.o., Kuzmányho 29, Košice a H. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, právne zastúpeného JUDr. Michalom Dribňákom, advokátom, Kpt. Nálepku 440, Medzilaborce, za účasti mal. U. T., nar. XX.XX.XXXX a mal. X. T., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, pracovisko Medzilaborce, o úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po rozvode taktó

rozhodol:

I. Otca z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. U. T. sumou po 90,- eur mesačne a na výživu mal. X. T. sumou po 80,- eur mesačne, ktoré bude poukazovať matke vždy do 15. dňa v mesiaci od 16.01.2019.

II. Otec je oprávnený sa s maloletými deťmi kontaktovať telekomunikačnými prostriedkami dvakrát v týždni a to jedenkrát v stredu a druhýkrát v sobotu po dobu aspoň v rozsahu pol hodiny v čase od 18.00 hod. do 18.30 hod..

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 12.07.2016 manželka podala na súd návrh na rozvod manželstva a na úpravu práv a povinností k maloletým deťom.

2. Rozsudkom zo dňa 05.12.2018 súd manželstvo rozviedol a konanie o úpravu práv a povinností k deťom na čas po rozvode zastavil. Výrok o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 16.01.2019 a výrok o zastavení konania o úprave práv a povinností k maloletým deťom odvolací súd uznesením č.k. 24Cop/18/2019-202 zo dňa 27.06.2019 zrušil a vrátil na nové rozhodnutie.

Ďalším rozsudkom zo dňa 13.11.2020 okresný súd I. zveril maloletú U. T., nar. XX.XX.XXXX a maloletú X.J. T., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, II. otca zaviazal prispievať na výživu mal. U. T. sumou po 90,-- eur mesačne a na výživu mal. X. T. sumou po 80,-- eur mesačne do 15. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva, III. určil dlžné výživné vo výške 3 515,-- eur s povolením dlh zaplatiť do 31.12.2024 a výrokom IV. otcovi umožnil kontakt s deťmi prostredníctvom telekomunikačných prostriedkov dvakrát v týždni a to jedenkrát v stredu a druhýkrát v sobotu po dobu aspoň v rozsahu pol hodiny a výrokom V. žiadnemu z účastníkov náhradu trov tohto konania nepriznal. Odvolací súd druhýkrát uznesením 24Cop/20/2021-276 zo dňa 30.09.2021 zrušil výroky II. až V. a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

V zmysle § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa §-u 100 Civilného mimosporového poriadku, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode.

Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa §-u 62, odsek 1 a 2, Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa §-u 62 odsek 4 a 5, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa §-u 65, odsek 1, Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa §-u 75, odsek 1, Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

4. Rešpektujúc pokyny odvolacieho súdu, súd doplnil dokazovanie o nasledovné: Odvolací súd vytkol prvostupňovému súdu, že sa nevyporiadal so zmenou pomerov v rozhodnutí, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo. K tejto výhrade súd uvádza, že naposledy bolo rozhodované o úprave práv a povinností k maloletým deťom v konaní vedenom na tomto súde pod sp. značkou 10P/101/2016 dňa 21.08.2017 a v tomto konaní súd zveril obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal výživným v rozsahu 30 % zo sumy životného minima od 13.07.2016 do 30.05.2017, zároveň určil, že výživné od 01.06.2017 po 50,- eur pre maloletú U. a v rozsahu 60,- eur pre maloletú X. a rodičia (právne zastúpení) sa po vyhlásení rozhodnutia vzdali práva na podanie odvolania, preto neexistuje súdne rozhodnutie pre porovnanie pomerov, ale z pripojeného spisu súd zistil, že v čase, v ktorom bol otec zaviazaný prispievať v rozsahu 30 % zo sumy životného minima, bol bez pracovného pomeru a v období, kedy bol zaviazaný sumami 50,- a 60,- eur sa zamestnal v pracovnom pomere s pracovným zaradením stavebný robotník s príjmom 435,- eur, v tomto období povinný otec žil v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorým prispieval na bývanie a inú vyživovaciu povinnosť nemal.

Oprávnená matka, zabezpečujúca deťom osobnú starostlivosť, pracovala v tom čase v spoločnosti Y. I. H. s príjmom 13-1500 Kč, rovnajúcim sa 480-554,- eur. Deti boli v tom čase, U. v druhom ročníku ZŠ, výdavky matka kvantifikovala 500,- Kč mesačne obedy, 750,- Kč štvrťročne družina, ortopedické vložky 100,- Kč mesačne, krúžok maľovania 600,- Kč polročne, matka platila za školu v prírode 3 900,- Kč a od septembra mala navštevovať kurz angličtiny za sumu, ktorú matka nevedela uviesť. Mladšia X. v tom čase navštevovala materskú školu a v septembri nastupovala do prvého ročníka základnej školy. Matka výdavky na ňu kvantifikovala úhradou 750,- Kč za obedy v škôlke a ortopedické topánky aj vložky do nich sumou 100,- Kč mesačne. Počas konania o rozvod manželstva boli prešetrované pomery matky, ktorá žije s deťmi v Českej republike prostredníctvom dožiadaného súdu a bolo zistené, že matkou vytvorené podmienky pre deti sú vhodné. Zo správy súd zistil, že otec neplatí deťom žiadne výživné a dcéry nevidel 7 až 8 rokov, odkedy žijú v Prahe, pričom matka mu v stretávaní nebráni. Počas konania aj po opakovanom zrušení súdneho rozhodnutia právny zástupca matky trval na tom, aby otec prispieval na výživu mal. U. sumou vo výške 110,- eur mesačne a na mal. X. sumou vo výške 100,- eur mesačne, stretávanie navrhol neupravovať a uplatnil si náhradu trov konania.

Právny zástupca otca rovnako po celý čas trval na tom, aby súd otca zaviazal prispievať v rozsahu posledného súdneho rozhodnutia vo výške 60,- eur mesačne na staršiu dcéru a na mladšiu vo výške 50,- eur mesačne a navrhol upraviť styk otca s mal. dcérami posledný júlový týždeň, prípadne aj za prítomnosti matky a chce, aby telefonický kontakt určený v poslednom rozhodnutí súdu zostal zachovaný a uplatnil si náhradu trov konania. K určení vyživovacej povinnosti otec uviedol, že žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorým najprv neprispieval na domácnosť, ale počas konania doložil čestné prehlásenie rodičov z 18.01.2022, z ktorého vyplynulo, že na režijné náklady matke prispieva sumou 250,- eur, spláca pôžičku vo výške 114,- eur mesačne a má náklady na mobilný telefón vo výške 15,- eur mesačne. Má vysoký krvný tlak a nemôže pracovať vo výškach. Je vyučený murár. Lustráciou v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že otec bol zamestnaný od 01.02.2016 do 13.05.2016 na základe dohody o vykonaní práce v spoločnosti O. O., X..H..E., kde dosahoval vymeriavací základ vo výške 74,50 eur mesačne. Od 24.04.2017 do 05.05.2017 bol vedený ako zamestnanec v spoločnosti D. X., X..H..E., kde dosiahol maximálny vymeriavací základ vo výške 50,- eur mesačne. Od 02.05.2017 do 31.05.2017 bol zamestnaný na základe dohody o vykonaní práce pre U. I. X..Q..T. s vymeriavacím základom vo výške 80,- eur mesačne a od 05.06.2017 do 30.11.2017 pracoval u tohto istého zamestnávateľa ako zamestnanec s vymeriavacím základom max. vo výške 435,- eur. Od 23.03.2018 do 30.04.2018 pracoval na základe dohody o vykonaní práce pre zamestnávateľa T. F. s vymeriavacím základom vo výške 42,- eur za 03/2018 a vo výške 33,60 eur za 04/2018. Na pojednávaní dňa 10.09.2018 uviedol, že pracuje bez pracovnej zmluvy so zárobkom vo výške 500,- eur - 600,- eur mesačne. Od 01.03.2021 je otec zamestnaný v obchodnej spoločnosti G. X. X..H..E. s vymeriavacím základom presahujúcim sumu 700,- eur mesačne. Okrem dievčat otec nemá inú vyživovaciu povinnosť. Matka počas konania bola zamestnaná ako zástupkyňa vedúceho v predajni F. s príjmom vo výške 25 000 - 30 000,- Kč mesačne. Býva v spoločnej domácnosti s priateľom a oboma dcérami, náklady na bývanie v prenajatom byte sú vo výške 20 000,- Kč mesačne. Náklady na maloleté právny zástupca matky kvantifikoval nákladmi na stravu pre obe dievčatá cca 130,- eur na jedno dieťa. Ďalej má matka výdavky na hygienu vo výške 15,- eur na každé z detí, na ošatenie minie okolo 25,- eur na každú, za družinu platí 12,- eur, krúžky mesačne predstavujú 20,- eur, doprava do školy 10,- eur s tým, že v týchto výdavkoch nie sú zarátané náklady na bývanie, okrem toho matka má ročné výdavky vo výške 600,- eur na každú z dievčat predstavujúce školské potreby, učebnice, výlety a školské podujatia, ktoré v priebehu roka sú.

Deti boli v čase ostatného rozhodovania v konaní o úpravu práv a povinností k deťom vo veku, kedy staršia navštevovala druhý ročník základnej školy a mladšia bola v predškolskom zariadení a dnes sú dievčatá vo veku 12 a 13 rokov a je zrejmé, že s pribúdajúcim vekom rastú aj potreby detí v súvislosti s ich školskou dochádzkou, mimoškolskými aktivitami, ich stravovaním, obliekaním, pričom výdavky kvantifikované právnym zástupcom matky súd vyhodnotil ako bežné, primerané potrebám detí.

Na strane povinného otca bolo konštatované, že otcovi nepribudla vyživovacia povinnosť a aj v čase ostatného posudzovania súdom bol zamestnaný s vymeriavacím základom 435,- eur a aj počas konania o rozvod manželstva otec mal príležitostné zamestnania síce s nízkym príjmom, ale sám uviedol, že bol zamestnaným aj bez pracovnej zmluvy a dokázal zarobiť sumu od 500-600,- eur mesačne a z tejto sumy dokáže participovať na nákladoch spojených s bývaním s rodičmi sumou v rozsahu 250,- eur mesačne. Otec je vyučený murár a svoje zdravotné obmedzenia súdu nepreukázal, preto súd konštatuje, že aj dnes je otec zamestnaným s vymeriavacím základom presahujúcim sumu 700,- eur mesačne, je povinný si zariadiť svoj pracovný život tak, aby matke, ktorá zabezpečuje osobnú starostlivosť o deti pomohol participovať na výžive pre deti, ktoré sú na neho odkázané.

K stretávaniu otca s deťmi súd uvádza, že odvolací súd vytkol, že nevymedzením konkrétneho času, v ktorom má komunikácia prebiehať, sú týmto nadmerne zaťažení účastníci konania, ktorí by pre účely výkonu svojich práv pre splnenie povinností boli nútení v určených dňoch permanentne dohliadať na svoje telekomunikačné prostriedky. Odvolací súd skonštatoval, že očakáva zhodnotenie efektivity doposiaľ upraveného styku otca s deťmi, pri sledovaní najlepšieho záujmu maloletých detí, rešpektujúc rodičovské práva a povinnosti otca. Bolo vytknuté, že sa stretávanie neuskutočňuje a súd túto skutočnosť nevezal do úvahy a nezaoberal sa dôvodmi odmietania otca zo strany detí a nepokúsil sa motivovať účastníkov konania v stretávaní a nehľadal iné alternatívy styku. K tomuto súd uvádza, že prerušenie kontaktu otca s deťmi od ich odchodu spolu s matkou, kedy opustila spoločnú domácnosť tri roky pred podaním návrhu na súd vyhodnotil tak, že odlúčenie trvajúce po takto dlhý čas má za následok prerušenie kontaktu otca s dcérami. Súd po opakovanom zrušení rozhodnutia určil rozsah stretávania, ktorý aj časovo vymedzil pre obnovenie komunikácie otca s dcérami v pravidelnom čase, určenom súdnym rozhodnutím a po jeho nadviazaní kontaktu s deťmi, aby otec nielen telefonicky kontaktoval svoje dievčatá, ale aby za nimi aj vycestoval do miesta ich bydliska, pre obnovenie osobného kontaktu,

ktorý je prerušený po dobu takmer deviatich rokov. Súd odporúča otcovi aj napriek dlhoročnému odlúčeniu od detí nerezignovať a začať rozvíjať vzťah s deťmi, ktorý nebol dlhodobo realizovaný, nakoľko ide o právo rodiča, ktorému nie sú deti zverené do jeho osobnej starostlivosti, pričom toto právo styku je premietnuté aj do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval, že „je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov“ (Gorguluvs. Nemecko-Aplikácia no.74969/01, resp. „že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svojej city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča“ (Hansenová vs. Turecko-Aplikácia no. 36141/97). Súd ani po opakovanom zrušení súdneho rozhodnutia nenašiel návod ako motivovať otca inak, ako odporúčaním, aby nerezignoval na stav, ktorý nastal - odlúčenie v trvaní deviatich rokov, ale ak odvolací súd tento návod pozná, nech zmení rozhodnutie tohto súdu.

5. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.